

KAKO ŽIVETI S KEMISOM PO NESREČI?

Seja občinskega sveta
Vrhnika, 30. maj 2017

KEMIS IN NJEGOVO DELOVANJE V PRETEKLOSTI

- **1983** – ustanovitev Kemisa,
- **1998** – nakup gradbene parcele 5000 m² na Vrhniki,
- **2003** – Gorenje d.d. vstopi kot družbenik v Kemis d.o.o. in postane leta 2004 100% lastnik,
- **2004** – pričetek upravnih postopkov za izgradnjo Kemisovega Reciklažnega centra na Vrhniki
- **2008** – pridobitev gradbenega dovoljenja in začetek gradnje SPPC na Vrhniki
- **2010** – pridobitev certifikatov ISO 9001, ISO 14001, OSHAS 18001
- **2011** – pridobitev uporabnega dovoljenja
- **2013** – pridobitev IPPC okoljevarstvenega dovoljenja
- **2015** – vključitev v sistem EMAS
- **2015 – 2017** – Normalno delovanje v okviru okoljskih dovoljenj
- **15. maj 2017** – Požar uniči velik del obrata.

KEMIS IN NJEGOVA VLOGA V SLOVENIJI

- Vsako leto sprejmemo okoli med 20.000 t in 25.000 t odpadkov, ki so pred desetletji lahko končali na slabo varovanih odlagališčih, divjih odlagališčih in v naravi.
 - Pozitiven učinek za okolje, naravo in zdravje v Sloveniji
 - Omogoča slovenski industriji normalno delo s tem, da poskrbi za njihove odpadke
- Sodelovanje z Ministrstvom za obrambo pri nesrečah kjer so bile udeležene nevarne snovi (poplave, žled, nesreče na avtocestah, sanacija pogorišč, sanacija potokov ob izlitju nevarnih snovi,...)
- Sanacija odpadkov iz podjetij, ki so šle v stečaj

KEMIS NI IMEL NEGATIVNEGA VPLIVA NA OKOLICO

- Spoštovanje vseh dovoljenj zagotavlja, da Kemis ne vpliva negativno na okolico niti s hrupom, prašnimi delci niti z drugimi emisijami.
 - Tojnica je bila pred nesrečo čista;
 - Prahu in drugih izpustov ni, ker odpadkov ne sežigamo, ne uporabčjamo bioloških postopkov
 - Analize zemlje po nesreči dokazujejo, da so zaznane količine nevarnih snovi posledica delovanja industrije na tem območju pred nastankom Kemisa. Na tem mestu je bilo pred Kemisom slabo varovano odlagališče Lika Vrhnika in Industrije Usnja Vrhnika.
- Gradbeno dovoljenje na podlagi treh javnih razprav z enomesečno objavo dokumentacije.
- Okoljevarstvena dovoljenja: 7. 6. 2013, 15. 2. 2016 in 27. 10. 2016.
- Dovoljene količine odpadkov na skladišču in količine odpadkov, ki jih lahko obdelujemo se z nobeno od uredb niso spreminjale.
- Zadnji inšpekcijski pregled leta 2015 ni pokazal neskladij

KLJUČNA VPRAŠANJA V ZVEZI S POŽAROM

- **Kateri odpadki so pogoreli?**

Po požaru smo v najkrajšem možnem času rekonstruirali podatke o zalogah na dan 15. 5. 2017. Podatke smo zbrali iz državnih informacijskih sistemov in pri poslovnih partnerjih v tujini in jih 25. 5. 2017 objavili na spletni strani.

Niso pa vsi odpadki, ki jih je dosegel ogenj, tudi zgoreli. Nekatere je zalila voda in so se pomešali z drugimi. Ocena o tem, kateri odpadki so zares zgoreli bo znana, ko bodo vsi ostanki odpeljani na dokončno odstranitev.

Od 1400 t odpadkov na zalogi je bilo na področju požara skladiščeno 62% odpadkov, 38 % pa je bilo skladiščeno izven območja požara

KLJUČNA VPRAŠANJA V ZVEZI S POŽAROM

- **Potek sanacije ...**

Kemis je začel izvajati sanacijo pogorišča takoj po tem, ko so pristojne institucije končale ogleda na pogorišču. Takoj smo začeli odstranjevati najbolj nedvoumne vire nadaljnjega onesnaževanja.

- V prvi vrsti je bila sanirana Tojnica, sanacija brežin še poteka.
- Prostor Kemisa saniramo z vnašanjem materiala, ki niso nevarni odpadki, ampak navadni odpadki, s katerimi za sežig zgoščujemo s požarno vodo zmešane odpadke, ki so ostali na požarišču. To dejavnost je dovolil tudi inšpektor. Tako pripravljene odpadke vozimo na sežig v tujino.

KLJUČNA VPRAŠANJA V ZVEZI S POŽAROM

- **Kako je požar vplival na neposredno okolico?**

Vse meritve **onesnaženosti zraka** kažejo, da so bile posledice požara hitro lokalizirane zaradi česar so se negativni vplivi na okolje hitro znižali pod mejne vrednosti:

Živo srebro – koncentracije že 18. 5. niso presegale mejnih vrednosti (razen neposredno ob Kemisu).
(vir podatkov ARSO)

PM10 – raven je tekom noči 16. 5. padla na raven primerljivo s koncentracijami na drugih merilnih mestih po Sloveniji. (vir podatkov ARSO)

Vzorci tal – meritve 16. in 17. 5., analizni rezultati vsebnosti onesnaževal v vzorcih tal so pokazali, da so bile pod mejo določljivosti sledeča onesnaževala: celotni cianid, aromatske spojine (vključno stiren), HCH spojine, drini, cis-Heptaklorepoksid, trans-Heptaklorepoksid, cis-Klordan, trans-Klordan, Heptaklor. Povišane vsebnosti onesnaževal za kadmij, nikelj in krom so posledica različnih industrijskih dejavnosti pred požarom. (vir podatkov ARSO)

KLJUČNA VPRAŠANJA V ZVEZI S POŽAROM

Atrazin – podatki vzorcev **na dan 16. 5.** (vir podatkov ARSO)

Parameter	Enota	Izražen kot	LP-OSK	NDK-OSK	Tojnice pri gasilskem domu Sinja Gorica	Tojnice pred pivniki pri obratu Kemis	Tojnice Pot na Tojnice 39	Ljubljana pri ribiškem domu
Pesticidi								
Atrazin	µg/L		0,6	2	<0.05	87	350	8,2

Atrazin – podatki vzorcev **na dan 22. 5.** (vir podatkov ARSO)

Parameter	Enota	Izražen kot	LP-OSK	NDK-OSK	Tojnice pri gasilskem domu Sinja Gorica	Tojnice - pri obratu Kemisa	Tojnice - Pot na Tojnice 39	Ljubljana - pri ribiškem domu
Atrazin	µg/L		0,6	2	<0,05	2	92	2

Dioksini in furani – podatki na dan 26. 5. le en od do sedaj analiziranih vzorcev solate (tik ob Kemisu) ni skladen s parametri (vir podatkov UVHVVR)

Podatki na dan 29. 5. – rezultati analiz preostalih uradnih vzorcev travinja, namenjenega za krmo. Rezultati analiz so pokazali, da so izmerjene vsebnosti dioksinov, dioksinom podobnih PCB-jev in dioksinom nepodobnih PCB-jev skladne s predpisanimi mejnimi vrednostmi. (vir podatkov UVHVVR)

Na rezultate preostalih meritev še čakamo.

KLJUČNA VPRAŠANJA V ZVEZI S POŽAROM

- **Bi lahko požar preprečili?**
 - Če bi lahko nesreče v celoti preprečili, ne bi bili potrebni sistemi in načrti za obvladovanje takih nesrečnih primerov.
 - Požar je dokazal, da imamo delujoč sistem javljanja požara.
 - Požar je dokazal, da vsi sistemi (Civilna zaščita, gasilci...) delujejo v skladu z načrti za take primere.
 - Redne letne vaje z gasilci so zagotovile, da so gasilci vedeli kaj gasijo, kako gasiti in kakšne so nevarnosti. Zato ni bilo poškodb in zato je bil požar glede na naravo hitro pogašen.
- **Dokončen odgovor na vzroke požara bo dala šele kriminalistična preiskava**
 - Analiza vzrokov bo podobno kot v drugih industrijah sprožila dviganje standardov zaščite ne le v Kemisu ampak tudi na nivoju nadzora s strani državnih institucij.

NADALJNI NAČRTI

1. Pridobitev uradnih meritev

2. Dopolnjevanje načrta sanacije okolja in povračila škode na podlagi uradnih meritev

- sanacija okolice na podlagi meritev
- povračilo škode prebivalcem, ki je posledica požara:

zahtevek@kemis.si

3. Načrtujemo sanacijo poslovanja v treh fazah

- a. odvozi odpadkov neposredno od vira k odstranjevalcu
- b. sanacija gradbeno v požaru nepoškodovanega dela objekta ter njegova uporaba za določen skupine odpadkov
- c. Celovita sanacija pogorelega dela objekta z vgradnjo novih spoznanj za izboljšanje požarnega varstva

4. Predlog lokalne skupine za nadzor

NADALJNI NAČRTI

Predlog lokalne skupine za nadzor

Ničesar ne skrivamo, razumemo pa nezaupanje. Zato predlagamo ustanovitev lokalne skupine za nadzor Kemisa:

- 3 – 5 predstavnikov lokalnih skupnosti;
- V prvem obdobju tedenska srečanja z vodilnimi predstavniki podjetja, po sanaciji pa praviloma mesečna srečanja.
- Predstavniki bi imeli pravico vedeti in razumeti vse, kar je pomembno za zdravo sobivanje Kemisa s svojo okolico.

Ker gre za vprašanje zaupanja, bi skupina sama definirala pogoje svojega delovanja.